

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. A. MICKIEWICZA W CHRZANOWIE
32 – 500 CHRZANÓW UL. ZIELONA 15
tel. 32-627-60-44

e - mail: sp1chrzanow@interia.pl

www: sp1chrzanow.edu.pl

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII

rok szk. 2022/2023

klasa 7A, 7B,

NAUCZYCIELE PROWADZĄCY ZAJĘCIA

1. Sylwia Łuszczek

Środowisko przyrodnicze Polski na tle Europy

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy
<ul style="list-style-type: none"> • podaje całkowitą powierzchnię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje jednostki geologiczne Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie przebieg granic Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje cechy różnych typów genetycznych gór 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plejstocen, holocen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia proces powstawania gór 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zlodowacenia na obszarze Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia warunki klimatyczne w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne rodzaje skał 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia ważniejsze typy jezior w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego

<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje podziału surowców mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej 	<ul style="list-style-type: none"> planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody
<ul style="list-style-type: none"> podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski 	<ul style="list-style-type: none"> podaje cechy klimatu Polski 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki 	
<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy klimatu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry 	<ul style="list-style-type: none"> omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku 	
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobową temperatura powietrza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wody powierzchniowe Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje typy lasów w Polsce 	
<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski 	
<ul style="list-style-type: none"> określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podział administracyjny Polski 	
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku 		
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie główne rzeki Europy i Polski 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wielkość i głębokość Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych 		
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcje lasów 		

<i>sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i>				
• wymienia przyczyny powodzi w Polsce	• opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku	• omawia na podstawie mapy Polski przestrzenne zróżnicowanie lesistości w Polsce		
• określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego	• opisuje wybrane typy gleb w Polsce	• ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego		
• wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny	• przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski			
• omawia linię brzegową Bałtyku	• omawia na podstawie danych statystycznych wskaźnik lesistości Polski			
• podaje główne cechy fizyczne Bałtyku	• omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce			
• wymienia typy gleb w Polsce	• podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu			
• wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i>	• charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce			

• wymienia różne rodzaje lasów w Polsce				
•wymienia formy ochrony przyrody w Polsce				
• wskazuje parki narodowe na mapie Polski				
• wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice				

Spółeczeństwo i gospodarka na tle Europy				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i>	• prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej	• oblicza współczynnik przyrostu naturalnego	• omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy	• analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski

<ul style="list-style-type: none"> wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia strukturę płci i strukturę wieku ludności Polski na tle tych struktur w wybranych państwach europejskich na podstawie piramidy płci i wieku 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny migracji wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny
<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • określa kierunki napływu imigrantów do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje strukturę narodowościową ludności Polski ze strukturą narodowościową ludności w wybranych państwach europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne skupiska Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia mniejszości narodowe w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny bezrobocia w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce

<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych statystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> ustala na podstawie dostępnych źródeł, w których regionach w Polsce występuje największe zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej
<ul style="list-style-type: none"> odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy
<ul style="list-style-type: none"> odczytuje z mapy zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce i w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce 	
<ul style="list-style-type: none"> wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii 	
<ul style="list-style-type: none"> wymienia funkcje miast 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje na podstawie danych statystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy 	<ul style="list-style-type: none"> określa na podstawie dostępnych źródeł 	

	strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce		uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce	
• odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy	• przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce	• prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce	• omawia rozwój przemysłu stoczniowego w Polsce	
• wymienia funkcje rolnictwa	• prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce	• przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju	• analizuje na podstawie danych statystycznych stopień zanieczyszczenia wód śródlądowych	
• wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce	• wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce	• opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce	• omawia skutki zanieczyszczenia środowiska naturalnego	
• wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce	• przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce	• prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy	• wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce	
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór, areal</i>	• wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce	• opisuje na podstawie danych statystycznych strukturę przeładunków w polskich portach morskich	• określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski	
• wymienia główne uprawy w Polsce	• omawia cechy polskiego przemysłu	• opisuje strukturę połowów ryb w Polsce	• prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego	
• wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce	• wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski	• charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowisk	• określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski	

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>chów, pogłowie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła zanieczyszczeń komunalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę transportu morskiego w rozwoju innych działów gospodarki 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki 	
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie danych statystycznych wielkość przeładunków w polskich portach morskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia funkcje przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski 		
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie usług w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce 		
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła energii 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typy elektrowni 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski 		
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce 			
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce 			

<ul style="list-style-type: none"> wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych 			
<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny kwaśnych opadów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym 			
<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego 			
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia czynniki rozwoju turystyki 			
<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia rodzaje transportu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie 			
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze 				
<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia rodzaje łączności 				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> 				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> 				
<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski 				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> 				
<ul style="list-style-type: none"> wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie 				

Relacje między elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych obszarów Polski

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników 	<ul style="list-style-type: none"> omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki 	<ul style="list-style-type: none"> ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich
<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich
<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw

		województw zachodniopomorskiego i podlaskiego	demograficznej okolic Krakowa i Warszawy	przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju
• wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolsk	• podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim	• omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy	• określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy	• identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta
		• omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem	• opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej	
		• wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim	• analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem	
		• wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach	• analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie	
		• wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych	• określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach	

		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski 		
--	--	---	--	--

Własny region				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu 		<ul style="list-style-type: none"> wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego
<ul style="list-style-type: none"> wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony 	<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu 		
<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu 		<ul style="list-style-type: none"> prezentuje główne cechy gospodarki regionu 		

“Mała ojczyzna”: obszar, środowisko geograficzne, atrakcyjność, tożsamość

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł 		<ul style="list-style-type: none"> • projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie 				<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno--

				gospodarczego na arenie międzynarodowej
• wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny				